

nagybátyja - Zilahra csalta, hogy az apámmal egykorú Kálmán fiával együtt járjon a Zilahi Gimnáziumba. Apámnak Zilah nem tetszett és a 7., 8. osztályt újra Kolozsvárt járta ki, de akkor már fizetős és nem "kredences" diákként. Nagypámnak akkor biztosan sikeresebb volt az üzleti forgalma, mint tíz évvel előtte.

Zsiga bácsi Kálmán fia 1945 után Érsekivadkerten élt haláláig, mint patikus. Volt még egy öccse, Rezső, ő pincér volt Budapesten, a fia művezető, az unoka robbantómester, de már meghalt." Ennyit egyelőre a Pécsről küldött levélből, amit szerkesztőségünk nevében is megköszönök Dr. Beuer Pálnak, és példaként állítom őt mindannyiunk számára: lám csak, mennyi minden felidézhető emlékeink mélytengeréből, ha megpróbáljuk felidézni őket.

És most újra a Magyarlápason élő tanító néni leveléből idézek; "Karácsony előtt én is nagy megtiszteltetésben részesültem. Elismerő oklevelet kaptam Nagybányán a Központi Területi RMDSZ szervezetétől. A 10 éves kisunokám, miután elolvasta, azt mondta: - Büszke vagyok rád Nagymama! Nekem is jól esett az elismerés, hogy nem ment feledésbe munkám, a 37 év a katedrán, s még azután sem. Most azonban "leteszem a lantot", erre kényszerít az öregség, betegség.

Őszinte szívből kívánom, hogy nagyon sokáig összekötő kapocs legyél, s pótolhatatlan személyed tollából minél többet olvashassunk az EÖGY Füzetekben. Szavakkal kifejezhetetlen, milyen kincset találunk nemzetünk történelméből. A feledésbe merülő örmény őseink milyen sokban hozzájárultak szorgalmukkal, élelmes-értelmességükkel a magyarság gazdagításához. Nagyra becsülöm az egész szerkesztőség munkáját, hogy ezt a mérhetetlen kincset közkinccsé teszik.

Isten áldása legyen munkátokon, és azon, aki az EÖGYKÉ-t elindította! Kívánva mindenkinek további sikeres munkát, hozzá erőt, egészséget, Téged ölel:

Böske Magyarlápósról"

Mi is mindent köszönünk Neked Böske, és gratulálunk az elismerő oklevélhez! Minden örménymagyar sikerére büszkék vagyunk, osztozni szeretnénk az örömeiben, tehát kérünk, juttasd el az Oklevél másolatát, hogy a Füzetek olvasói is láthassák, olvashassák! Arról pedig szó sem lehet, hogy "leteszed a lantot", hiszen Magyarlápason még számos örménygyökerű lakos élt és él, akikről be kell számolnunk!

(Folytatjuk)

*****

Dörögtek a hídfőn a Székely Harangok...

Tollat ragadtam, hogy a fenyvesektől övezett Keleti Kárpátok kanyarulatában, az Ojtoz-i szoros lábánál fekvő Bereck községből és községről írjak, ahol a híres ágyúöntő, *Gábor Áron* született, aki nélkül Háromszék önvédelmét az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idején elképzelni sem lehetett volna. E nemes férfi emlékét, eszmeiségét és történelmi jelentőségét igyekszik a mi kis alapítványunk fenntartani, tudatosítani, megőrizni és megőriztetni, mely az ő nevét viseli. A „*Gábor Áron*” *Kulturális Alapítványt* azért kellett létrehozunk, hogy megvalósíthassunk egy régi kezdeményezést, felállíttassuk Berecken a híres-neves ágyúöntő szobrát.

Nagypáink ugyanis, akik örmény származásúak voltak, alakítottak egy úgynevezett "szobor bizottságot" 1899-ben azzal a céllal, hogy Gábor Áron születésének 100. évfordulójára teremtsék meg a lehetőséget a szoboravatásnak, s 1914 november 27-én álljon a szobor Berecken! Sajnos az első világháború meghiúsította a tervek kivitelezését.

A második próbálkozás 1943-ban történt, amikor a Bécsi Döntés után Észak Erdély visszakerült az anyaországhoz. Apáink szoborállítási szándékának megvalósulását a második világháború akadályozta meg. Reánk, a harmadik generációra hárult az a nemes feladat, hogy őseink évszázados törekvését sikeresen megvalósítsuk. Éreztük a felelősséget, és 1991-ben 50 alapító taggal létrehoztuk alapítványunkat. Rá egy évre, kül- és belföldi támogatással sikerült egy másfél ember nagyságú, 1200 kg súlyú bronz szobrot felavatni nagy ünnepség keretében, kül- és belföldi nagyságok jelenlétében Gábor Áron halálának 143. évfordulóján, 1992 június 4-én.

Ezután sem szűnt meg alapítványunk tevékenysége. Az Illyés Közalapítvány támogatásával sikerült

egy falusi házat vásárolni, amelyet Emlékházzá alakítottunk át. Itt megtekinthető Gábor Áron életútja, valamint szellemi tevékenysége. Ebben a kis emlékházban őrizzük Gábor Áron szellemi örökségét, az 1848-49 forradalom és szabadságharc emlékeit, valamint egy képsoron Magyarország ezeréves történelmének, múltjának több megvalósítását.

A Budapesti Hadtörténeti Múzeum és az Ellenállási Szövetség jóvoltából elkészítették számunkra a Gábor Áron öntötté ágyú hasonmását Mosonmagyaróváron, amelyet nagy ünnepség keretében adtak át. Ezzel az ágyúval szoktunk felvonulni minden március 15-én.

Idővel kicsinek mutatkozott az Emlékház, ismét pályáztunk, és az "Illyés Közalapítvány"-tól elnyert támogatással megkezdtuk az "Ifjúsági Fogadó" építését, ahol 30 olyan gyermeket, cserkészt szándékoztunk pár napra elszállásolni, akiket érdekel történelmi múltunk, és nevezetességeink. Fő célunk: a honismeret és történelmi múltunk felszínén tartása, a Gábor Áron kultusz ápolása. Innen 5 napos csillagtúra segítségével vidékünk nevezetességei is megismerhetők.

A pályázaton elnyert összeg nem volt elég a Fogadó felépítéséhez, de összefogással minden sikerülhet, így ez is sikerült. Segített Hódmezővásárhely Önkormányzata, a Johannita Szeretetszolgálat, a Budapest Külkereskedelmi Iskola Központ, és a nyár folyamán már fogadhattunk gyermekeket.

Munkám elismeréseként 2006 június 14-én, Pünkösöd vasárnapján Csíkszeredában vitézzé avatott a Budapesti Vitézi Rend. Így Bereck egyetlen örmény származású nyugdíjasát avatták vitézzé. Jó érzés volt az elismerés.

Két kiadványunk jelent meg:

1. Templom és iskola
2. Dörögtek a hídfőn a székely harangok

Alapítványunk a jövőben is tartja kapcsolatát mind a külföldi, mind a belföldi partnerekkel, alapítványokkal, iskolákkal, hogy a vakációkban használják ki a honismereti lehetőségeinket.

Khell Ödön
(a "Gábor Áron" Kulturális Alapítvány
kuratóriumának elnöke)

Kedves Júlia, rendesen megkapom a Füzeteket, melyet hálásan köszönök...

Magamról nem sok jót írhatok, sajnos már az ember munkabírása és az ambíciója nagyon kezd lankadni. Még az Alapítvány dolgaival elfoglalom magamat, habár tudásom szeretném átadni a fiatalabb generációnak.

Sajnálom, hogy a nyár folyamán meghiúsult a találkozásunk *Dr. Issekutz Sarolta* elnökösszonnal, de remélem, hogy a legközelebbi erdélyi túrát majd erre a vidékre tervezik. Zárván soraimat még egyszer köszönöm a küldeményt, jó egészséget kívánva kézcsókkal:

Ödön

Drága Ödön barátunk és küzdőtársunk!

A magam és örménymagyar közösségünk nevében őszinte szívvel gratulálunk vitézzé avatásodhoz, büszkeséggel tölthet el bennünket, hogy közösségünk egyes tagjai ma is példamutatóan dolgoznak, és ezt mások is észreveszik és méltányolják. Cserkész felkiáltással mondom az Alapítványotok eredményeire is gondolva: Ez szép volt, ez szép volt, ez fantasztikusan szép volt!

Ami pedig a fáradságot illeti: le fogjuk küzdeni, nincs más választásunk. Közösségeinknek szüksége van a munkánkra! Tehát jó munkát, és hozzá jó egészséget! Ezt kívánja Neked sokak nevében.

Bálintné Kovács Júlia

*****

1848-49-es forradalom és szabadságharc örménymagyar hőseiről

A szabadságharc idején az akkor már közel két évszázada Erdély földjére települt, és Magyarországon a több száz éves üldöztetés után hazára lelt örménység szívvel-lélekkel, javaival és véráldozat vállalással is